
In memoriam

DARINKA DEKANIĆ-OŽEGOVIĆ (1943–1998)

Trinaestoga kolovoza ove godine sa zagrebačkoga groblja Mirogoj ispratili smo na vječno počivalište na mjesno groblje u Vodicama Darinku Dekanić-Ožegović, svoju kolegicu i suradnicu, koja je cijeli svoj radni vijek provela u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu. Prim. dr. sc. Darinka Dekanić-Ožegović, specijalistica fizikalne medicine i rehabilitacije, viša znanstvena suradnica, voditeljica Centra za osteoporozu, utemeljiteljica i prva predsjednica Hrvatskog društva za osteoporozu, preminula je 11. kolovoza 1998., nakon duge i iscrpljujuće zloćudne bolesti s kojom se hrabro borila od ranih devedesetih godina.

Pok. doktorica Dekanić-Ožegović rodila se u Kerestincu 1. studenoga 1943. g. Maturirala je 1962. g. na Prvoj gimnaziji u Zagrebu. Diplomirala je na zagrebačkom Medicinskom fakultetu 1968. g. Obavezni jednogodišnji pripravnički staž provela je u klinikama Medicinskog fakulteta u Zagrebu. Godine 1969. zapošljava se u institutskom Laboratoriju za fiziologiju mineralnog metabolizma. Po svojoj marljivosti, upornosti i zalaganju ubrzo postaje uzor ostalim postdiplomcima. Stupanj magistre znanosti iz područja biomedicine stječe 1971., a doktorat medicinskih znanosti na području fiziologije 1975. g. U razdoblju 1976.-79. znanstveno se usavršava u dva navrata u MRC Mineral Metabolism Unit u Leedsu, u Engleskoj, na području metabolizma kalcija i metaboličkih bolesti kostiju i kamenaca. Specijalizaciju fizikalne medicine i rehabilitacije s reumatologijom završila je

1981., naziv primarijusa stekla 1993., a u zvanje višeg znanstvenog suradnika izabrana je 1990. i ponovno 1998. g. Od 1976. g. radi u Laboratoriju za metabolizam čovjeka, kojemu 1984. g. postaje voditeljicom i koji, zahvaljujući njezinu djelovanju i velikom osobnom zalaganju, prerasta u Centar za osteoporozu, kojemu je voditeljica od 1997. godine.

Znanstvenoistraživačka djelatnost pok. dr. Dekanić-Ožegović bila je na području fiziologije mineralnog metabolizma. Ispitivala je toksičnost i radiotoksičnost metala, metabolizam tetraciklinskih antibiotika u svezi s metabolizmom kalcija, djelovanja fizioloških čimbenika na sastav i aktivnost koštanog tkiva te metaboličke koštane bolesti. Bila je jedan od vodećih istraživača na području metabolizma kalcija, posebice osteoporoze i bubrenih kamenaca, područja koje su u našoj sredini razvili i prenijeli u medicinsku praksu u obliku primijenjenih istraživanja upravo institutski znanstvenici. Objavila je ukupno 33 znanstvena i 14 stručnih članaka u časopisima, knjigama i kongresnim zbornicima, vodila četiri međunarodna i pet domaćih znanstvenih projekata, bila predsjednicom i koordinatoricom Republičkog projektnog savjeta za projekt »Fiziološka i patološka mineralizacija tkiva u organizmu« i sudjelovala na tridesetak međunarodnih i 40 nacionalnih znanstvenih i stručnih skupova. Za osobni znanstveni doprinos u istraživanjima metabolizma kalcija 1980. g. primila je sa skupinom institutskih znanstvenika republičku nagradu »Ruđer Bošković« za istaknuto znanstveno djelo. Njezin neumorni entuzijizam i želja da nađe uvijek nešto novo i korisno za svoje pacijente rezultirala je nizom uspjeha,

kako osobnih tako i njezinih suradnika. Jedna od njezinih istaknutih osobina bila je kritičnost u ocjeni, ponajprije vlastitih, a i tuđih rezultata, a njezina borba za visoke kriterije u znanosti dobro je poznata u znanstvenim krugovima u domovini i u svijetu. Više od 20 godina sudjelovala je u poslijediplomskoj nastavi na Sveučilištu u Zagrebu, na Prirodoslovno-matematičkom i Medicinskom fakultetu, kao i u tečajevima trajnog usavršavanja liječnika. Vodila je četiri magistarska i dva diplomatska rada i jedan doktorat.

Nimalo manje važan doprinos dr. Dekanić-Ožegović je u stručnom radu. Osamdesetih godina razvila je u našoj sredini potpuno novo supspecijalističko područje metaboličkih koštanih bolesti, posebice osteoporoze. U okviru Centra za osteoporozu razvila je suradnju sa svim većim republičkim zdravstvenim i nekoliko znanstvenih središta, kao i s nekoliko znanstvenih ustanova u Velikoj Britaniji i SAD-u. Posebno se isticala njezina aktivnost u popularizaciji metoda suvremenne dijagnostike i terapije osteoporoze kako među kolegama liječnicima tako i u široj javnosti, predavanjima, popularnim člancima i intervjuima u medijima. Da je osim znanosti razvila i struku, znali su tako i njezini mnogobrojni zahvalni pacijenti i članovi Hrvatskog društva za osteoporozu, udruge stručnjaka i građana, koju je osnovala i time uvelike pridonijela organizaciji preventivne djelatnosti za osteoporozu u našoj sredini. Djelovala je aktivno u više nacionalnih i međunarodnih stručnih društava. Za osobit doprinos razvoju i unapređenju zdravstvene zaštite, medicinske

znanosti i djelovanju u Hrvatskom liječničkom zboru, primila je povelju Hrvatskoga liječničkog zbora. Sudjelovala je u uređivanju međunarodnog znanstvenog časopisa *Journal of Physical Medicine and Rehabilitation (Baltimore)* i u pokretanju časopisa *Osteoporoza* Hrvatskog društva za osteoporozu. Na žalost, smrt ju je zatekla ubrzo nakon prve obljetnice osnivanja Društva i izlaska prvog broja časopisa.

Tijekom posljednjih godina njezina dramatična borba za život protiv opake i nemilosrdne bolesti zadivila je sve nas. Potpomognuta članovima svoje obitelji, borila se za njih, za sebe, za sve ono u što je vjerovala i što je stvarala u struci i u znanosti, uz tako žarku vjeru i optimizam da se zlo može i mora nadvladati, da je uzor svima koje pogodi sudbina slična njezinoj. U toj borbi vodile su je istodobno vjera u napredak medicine i znanosti i jaki ljudski, osobni razlozi, ponajprije ljubav prema obitelji koju nikako nije htjela napustiti.

Opraštajući se od Darinke uz njezin lijes tog vrućeg kolovoskog poslijepodneva, izrekli smo da takvu ličnost i takva borca nećemo nikada zaboraviti. Dosljedna vjeri u napredak medicine i znanosti, borila se do posljednjeg trenutka protiv svoje bolesti, a istodobno i za znanost i za struku koja ju je vezala za cijeli život i u kojoj će njezino ime i rad ostati zauvijek.

Hvala joj na svemu.

Krista Kostial i Martina Piasek